

Ezdráš 1,1-8: *V prvním roce vlády Kýra, krále perského, se splnilo slovo Hospodinovo, které mluvil ústy Jeremjáše. Hospodin vzbudil ducha perského krále Kýra, že dal po celém svém království rozhlásit a také zapsat: „Toto praví Kýros, král perský: ‚Hospodin, Bůh nebes, mi dal všechna království země. Pověřil mě, abych mu vybudoval dům v Jeruzalémě, který je v Judsku. Kdokoli z vás, ze všeho jeho lidu - Bůh buď s ním - se může vydat na cestu do Jeruzaléma, který je v Judsku, a stavět dům Hospodina, Boha Izraele, toho Boha, který je v Jeruzalémě. Každého, kdo zůstal na kterémkoli místě jako host, nechť podpoří místní obyvatelé stříbrem a zlatem, majetkem a dobyt看em spolu s dobrovolnými oběťmi pro Boží dům v Jeruzalémě.“*

Tu se vydali na cestu představitelé judských a benjamínských rodů, kněží a levité, všichni, jejichž ducha probudil Bůh, aby stavěli Hospodinův dům v Jeruzalémě. Celé okolí je podpořilo stříbrnými nádobami a zlatem, majetkem a dobyt看em i vzácnými dary kromě toho, co obětovali dobrovolně. Král Kýros také vydal předměty Hospodinova domu, které Nebúkadnesar odnesl z Jeruzaléma a dal do domu svého boha. Perský král Kýros je předal správci pokladu Mitredatovi, aby je sečtené odevzdal judskému předáku Šěšbasarovi.

Žalm 126: *Když Hospodin úděl Sijónu změnil, bylo nám jak ve snu. Tehdy naše ústa naplnil smích a náš jazyk plesal. Tehdy se říkalo mezi pronárody: „Hospodin s nimi učinil velké věci.“ Hospodin s námi učinil velké věci, radovali jsme se.*

Hospodine, změň náš úděl, jako měníš potoky na jihu země! Ti, kdo v slzách sejí, s plesáním budou sklízet. S pláčem nyní chodí, kdo rozsévá, s plesáním však přijde, až ponese snopy.

Otevřete-li Bibli, narazíte tam často na varování, že když se lid vydá na scestí, nedopadne to s ním dobře; když se místo na Boha spolehne na vratké opory, zle se mu to vymstí – zhruba takhle to v mnoha variacích vyjadřovali různí proroci. Čtenáři Bible se z toho měli naučit (nejen tehdy, ale v kterékoli době), že když se hledá viník něčeho zlého, měli bychom se mimo jiné kouknout také do zrcadla.

V Bibli je dlouhatánský příběh o tom, jak se část lidu ocitla v zajetí v daleké cizině, ostatní zůstali doma v zemi, které říkali zaslíbená, jenže jim vojáci pobrali a poničili všechno, co bylo cenné. Byl to šok a následoval pochopitelný vztek a nářek. Bibličtí proroci jim však už zas

připomněli to koukání do zrcadla, když se hledá viník, abychom nebyli v pokušení všechno hned na někoho svést a sami se naparovat čistým svědomím. Ale přidali ještě něco moc důležitého, co je potřeba slyšet všude a v každé době: že žádné zlo nemá navrch nad boží lásku. Že i když je nejhůř, Bůh je blízko a podává ruku. Nespí ani nedřímá, stvořil tento svět (a moc dobře!) a ví o nás, ať jsme kdekoli a v jakékoli situaci.

Pak se jednoho léta na mapě velmocí děly velké změny, na trůnech nastalo střídání a novopečený perský král rozhodl, že tihle zajatci mohou jít domů, Bůh buď s nimi. A že jim Babyloňané mají vydat zpátky všechno, co u nich předtím nakradli.

Jeden z proroků toho pohanského krále dokonce nazval Hospodinovým mesiášem, což bylo neobvyklé a poněkud troufalé. Chtěl tím vyjádřit, že se boží záchrana týká úplně všeho, co prožíváme, a je tu pro konkrétní lidi. A že i ti nejmocnější mocní jsou pod boží autoritou a vládou. Samozřejmě ne všechno, co udělají, je z boží ruky – ale tvrdil, že tentokrát to z boží ruky bylo.

Když Hospodin úděl Sionu změnil, bylo nám jak ve snu, zpívali si lidé, kteří najednou dostali svobodu. Tehdy naše ústa naplnil smích a my jsme se radovali a všichni viděli, že s námi Hospodin učinil veliké věci. Hezká písnička, však ji máme v Bibli a můžeme se k ní připojit. O žádném perském ani jiném králi vysvoboditeli se v ní však nemluví. Ba ani se tam nezpívá o tom, že bychom se byli vysvobodili sami. To Hospodin nám změnil úděl (k lepšímu) a nám bylo jak ve snu.

Když se pátrá po viníkovi, v zrcadle ho nikdo nehledává. Zato když se slaví a mluví se o zásluhách a statečnosti těch, kdo trpěli, to jdou zrcadla na dračku, každý se v něm rád zhlédne, aby viděl hrdinu. Boží proroci však upozorňují, koho to v tom zrcadle vidíme: není tam vidět ten, kdo nás vysvobodil. Zato je v něm vidět člověk vysvobozený, k radosti stvořený a životem obdarovaný. Kdyby se chtěl ten či onen vládce chvástat svými zásluhami, když se věci daří, svalovat vinu na jiné, když se nedaří, a těšit se na vděk a na pomník, byl by trapný: nezachránil nás perský král či kdokoli podobný, zachránil nás Hospodin. Proto ta radost a smích: že s námi Hospodin učinil veliké věci.

Perský král tedy vydal rozkaz a vše se tentokrát dalo do pohybu. Boží lid může jít domů, smějí si vzít, co jim kdo předtím zabavil, a mohou doma obnovit zbouraný Hospodinův chrám.

Král měl zajisté svoje důvody, proč to nařídil zrovna takhle. Bibličtí proroci ty důvody moc nestudovali a vyjádřili to všechno po svém: že totiž “Hospodin vzbudil jeho ducha”; takže ať tím král Kýros sledoval cokoli, Bůh se postaral, že zrovna tohle bylo teď k dobrému.

Zajatci mohou vyrazit, avšak nepůjdou domů všichni, někteří o návrat do zaslíbené nestojí. Není to ostatně jejich povinnost a není to ani zrada, kdo chce, může tady zůstat, třeba se jim tu žije líp. Odešli jen ti, “jejichž ducha probudil Bůh, aby stavěli Hospodinův dům”. (O buzení duchů je tu řeč překvapivě často.)

Co měl kdo za lubem a co ho k tomu vedlo, těžko říct. Tím se boží proroci nezabývají. Pro ně je to prostě tak, že děje-li se skrze lidi něco dobrého, bude v tom mít prsty ten jejich probuzený duch (jinými slovy: to Bůh je k tomu nějak povolal a přivábil). Ale jestli něčí duch tvrdě spí, co s tím naděláte? To máte, jako když suché kosti potáhnete šlachami, svaly a i kůží, třeba je i do práce, na nákup nebo do hospody vypravíte, ale když tomu chybí duch od Pána Boha, života se v nich nedohledáte. Aspoň ne toho života s velkým Ž, co nás k němu Bůh láká a volá. Chodí to, mluví to, fyziologické funkce v pořádku, ale když to promluví, slyšíte, že ke svobodě a k životu to má na míle daleko, pořád jen nářek, a naděje žádná. Zatímco člověk, jehož ducha Bůh probudil, zpívá: “Když Hospodin změnil náš úděl, bylo nám jak ve snu.”

Bylo nám jak ve snu, prozpěvovali si, ale ze sna se člověk jednou probeře, protože ve snu se pořád žít nedá. Někteří lidé pak dokola opakují, že “takhle si to teda nepředstavovali”, ale to není žádné překvapení, ve snu to prostě bývá všechno jinak. Kromě zklamání, že o návrat domů nestojí úplně všichni, tyhle vysvobozené poutníky mnohem víc zaskočilo, že doma nejsou vítáni. Těšili se, že navážou na to, co bylo před padesáti lety, ti doma však byli o padesát let dál – tohle soužití nebude jednoduché, takhle si to tedy v tom snění rozhodně nepředstavovali.

Hospodin náš úděl změnil, učinil s námi veliké věci, bylo nám jak ve snu, samá radost – taková je startovní čára, ale startovní čára není ještě cíl: k cíli musíme teprve usilovně běžet, čeká nás náročný životní běh přes překážky. Cosi takového poutníci brzy zjistili. Však ta písnička, jak nám Hospodin změnil úděl k lepšímu, pokračuje vlastně docela překvapivě: prosbou *Hospodine, změň náš úděl*.

Asi už věděli, koho to vidíme v zrcadle, když se do něj podíváme. Člověka vysvobozeného, jemuž Hospodin záchranou změnil úděl. Jenže když hledám viníka, který to zase jaksi zkazil, taky ho tam uvidím. Pane, nenechávej mě v tom samotného, Hospodine, změň náš úděl!

Dejme tomu, že je to obraz celého našeho života a křesťanského přebývání. *S pláčem nyní chodí, kdo rozsévá, s plesáním však přijde, až ponese snopy*. Apoštol Pavel to napsal jinak, a přece podobně: „Upaluju jako o závod, načež zjišťuju, že jsem do cíle přijat, i když jsem jej sám nedosáhl.“

Píše se rok 2020 a dvakrát do zpěvu nám zrovna není. Kdo zavinil epidemii koronaviru a jak z ní ven, to nevím, ale na Boha a na Boží tresty bych to nesváděl. Chvástání, jak to zvládáme, ani nářek, jak nezvládáme, by nám proroci jako dobrý recept asi nedoporučili – to spíš to zrcadlo, v němž sice neuvidíme záchránce, zato uvidíme toho, na koho Bůh ani ve velké nouzi nezapomíná.

Ti, kdo v slzách sejí, s plesáním budou sklízet, zpívali si v Bibli vysvobození poutníci – ti, co předtím vykřikovali “všechno špatně” a “naděje už není”, jenže pak zjistili, že když se do věci vloží Hospodin, ztraceni rozhodně nejsme a naděje je živá a pevná. Bez slz a bez značného úsilí se to v životě někdy neobejde, ale když se do věci vloží Hospodin, nebude dobrá setba zbytečná a marná a sklizeň přijde a bude stát za to.

Požehnání:

Chvála buď Bohu, který nám dává vítězství (nad zlem, nad zoufalstvím, nad námi samými). Spatřili jsme to na případu Ježíše Krista, jenž nezůstal poddán smrti a její moci. Sestoupil do pekel, a co čert opravdu nechtěl, Boží moc a lásku přinesl Kristus i tam. I do našeho světa, kde si lidi dělají peklo (sami sobě i navzájem) i bez pomoci čertů nebo koho. Království Boží přichází mezi nás – a tak tedy, lidé Bohem milovaní, buďte pevní, nedejte se ničím jen tak zvíkat a vystrašit, a co se týče Boží lásky a spravedlnosti, kterou máme přijmout a předávat dál – v tom buďte stále horlivější, vždyť víte, že tahle vaše práce není v Pánu marná. Chvála buď Bohu, který nám tohle všechno dopřává a dává. Amen.